TORAH OHR • PARSHAS BEREISHIS • MAAMAR 3

ביאור על הנ"ל

Una explicación de lo anterior

DEDICADO EN HONOR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

El padre del Rebe, Reb Leví Itzjak

LikuteiTorah.com
LA PARASHÁ JASÍDICA
likuteitorah.com/es/torah-ohr/bereishis/3/

1 ביאור על הנ"ל

Una explicación de lo anterior.

2 כי כאשר השמים החדשים והארץ החדשה אשר אני עושה עומדים לפני כן יעמוד זרעכם ושמכם.

"Pues así como los cielos nuevos y la tierra nueva que Yo hago permanecen delante de Mí, así permanecerán vuestra descendencia y vuestro nombre."

הנה נודע תכלית ירידת הנשמה לגוף בעוה"ז שטרם ירידתה היתה כלולה במאצילה ב"ה באהוי"ר [באהבה ויראה] כו'. כי הנפש יש לה שכל ומדות כו'.

Ahora bien, es sabido [cuál es] el propósito del descenso del alma al cuerpo en este mundo: antes de su descenso, estaba incluida en su Emanador, bendito sea, con amor y temor, etc. Pues el alma tiene intelecto y atributos emocionales, etc.

3 וירדה ונתלבשה בגוף ונה"ב [ונפש הבהמית] המעלימי' ומסתירי' [ומסתירים] כו' ומלבישים אותה בלבושים צואים. הן המדות שמצד הקליפה כו'

Y descendió y se revistió de un cuerpo y del alma animal, que la ocultan y la esconden [a ella], etc., y la visten con vestiduras manchadas; estos son los atributos emocionales (midot) que provienen del lado de la kelipá (la cáscara), etc.

שירידה זו צורך עליי' [עלייה] היא. כדי לברר בירורין ע"י המשכת התורה והמצות שבהן מלובש אור א"ס ב"ה.

[Y es sabido] que este descenso es en aras de un ascenso: para llevar a cabo refinamientos (birurim) mediante la atracción hacia abajo de la Torá y las mitzvot, en las que está investida la Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito sea.

4 ובהן ועל ידן יהי' [יהיה] גילוי אור א"ס ב"ה ממש על נפשו כו' כמ"ש במ"א.

Y en ellas y por medio de ellas habrá sobre su alma una revelación de la Luz Infinita (Or Ein Sof) misma, bendito sea Él, etc., como se explica en otro lugar.

ולהבין זה שהרי התורה והמצות אשר לפנינו הן ג"כ בירידות והשתלשלות המדרגות מאור פניו יתּ' עד שנתלבשו בעניני' [בענינים] גשמיי' [גשמיים] וחומריים שלכן בקשו המלאכים אשר תנה הודך על השמים כו'. ובמה יהיה יתרון מעלתן ממעלת אהוי"ר [אהבה ויראה] של הנשמה.

Y esto requiere explicación, pues la Torá y las mitzvot que tenemos ante nosotros también son [el resultado] de descensos y del encadenamiento de los niveles desde la luz de Su semblante, bendito sea, hasta que se vistieron en asuntos físicos y materiales; por eso los ángeles pidieron: "Que pongas Tu majestad sobre los cielos", etc. Entonces, ¿en qué consistirá su superioridad respecto del nivel del amor y temor del alma?

וגם הרי אמרו כי אורייתא בלא דוי"ר [דחילו ורחימו] לא פרחת לעילא שאהוי"ר [שאהבה ויראה] הן הגדפין המעלות ומנשאות את התורה. והרי אדרבה נראה שמעלת אהוי"ר [אהבה ויראה] גדלה מאד ביתר שאת ממעלת התורה:

Además, [los Sabios] dijeron que la Torá sin amor y temor no se eleva, pues el amor y el temor son las alas que elevan y llevan hacia arriba a la Torá. Entonces, por el contrario, parecería que el nivel del amor y el temor es muchísimo mayor, y con gran diferencia, que el nivel de la Torá.

5 אך הענין הוא דכתיב כל הנקרא בשמי ולכבודי בראתיו כו'. הנקרא בשמי הוא עולם האצילות שהוא נקרא בשמי ממש.

Pero el asunto es [como] está escrito: «Todo el que es llamado por Mi Nombre, y para Mi gloria lo creé», etc. «Llamado por Mi Nombre» es el Mundo de Atzilut (Emanación), que es verdaderamente llamado por Mi Nombre.

ששם שורה אור א"ס ב"ה ממש ומתייחדים עמו בתכלית היחוד דאיהו וחיוהי חד ואיהו וגרמוהי חד שהכל בטל ונכלל באור א"ס ב"ה ממש.

Pues allí mora la Luz Infinita (Or Ein Sof) misma —bendito sea—, y ellos se unen con ella en la unidad más absoluta, pues «Él y Sus fuerzas vitales son uno, y Él y Sus vasijas son uno»; todo está en autoanulación (bitul) e incluido en la Luz Infinita misma, bendito sea.

ועל כולם נקרא שמו שכולם הם בבחי' א"ס. הגם שאין ערוך אליו ית' (וכנודע שאדם דאצילות נקר' [נקרא / נקראת / נקראות] אדם דעשיה בחי' עשי' [עשיה] גשמי' [גשמיים / גשמיות / גשמית]) ואפילו עולם האצילות אינו אלא זיו והארה כו'.

Y el Nombre de Él es llamado sobre todos ellos, pues todos están en el nivel del Infinito (Ein Sof). [Esto es así] aunque no hay comparación [entre ellos y] Él, bendito sea (y, como es sabido, Adam de Atzilut es llamado Adam de Asiá, el nivel de la Asiá física), e incluso el Mundo de Atzilut no es sino un resplandor y una iluminación, etc.;

רק שההארה היורדת ונמשכת שם היא מתאחדת בלי שום פירוד והתחלקות עד שכולם מלאים מן ההארה ההיא. ואין שם תפיסת שום דבר זולת ההארה ההיא.

solo que la iluminación que desciende y se prolonga allí está unida, sin separación ni división alguna, hasta que todos están colmados de esa iluminación. Y allí nada tiene asidero alguno salvo esa iluminación.

כי אצילות מלשון הפרשה כמו ויאצל מן הרוח כו' דגבי משה דתרגומו ואפריש

Pues «Atzilut» deriva del término que significa separar, como en «Y separó (vayatzel) del espíritu», etc., en relación con Moshe, que el Targum traduce como «y separó».

שבודאי לא נתן כל רוחו על הזקנים עד שהגיעו למעלתו ומדרגתו ממש אלא שהפריש מרוחו והוריד למטה שיתלבש במדת הזקנים כדי שיתעלו קצת ויוכלו שאת עמו כאחד והיו לאחדים. עם היות שאינם אחדות אחד במהותם ממש מ"מ יכולים הם להתאחד עמו.

Pues ciertamente él no dio todo su espíritu a los ancianos, de modo que alcanzaran su misma estatura y nivel; más bien, separó [parte] de su espíritu y la hizo descender abajo, para que se revistiera conforme a la medida de los ancianos, a fin de que ellos se elevaran un poco y pudieran llevar [la carga] junto con él como uno, «y se hicieron uno». Aunque no son una unidad en su esencia misma, sin embargo pueden unirse con él.

6 והיינו שהם מיוחדים בזיו ואור הנמשך ממנו.

Es decir, están unidos en el resplandor y la luz que se extienden desde él.

כך עולם האצילות הוא שהאציל אור א"ס ב"ה והפריש זיו ואור בעולם ההוא שיהי' יכולת בהם [שיהיה] לקבל זיו ואור אוא"ס [אור אין סוף] ב"ה הזה בבחינת יחוד שיתייחד הכל בבחינת אור א"ס דהיינו בבחי' אור וזיו הנמשך ממנו.

Así también, en el Mundo de Atzilut, la Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito sea, emanó y separó un resplandor y una luz en aquel mundo, para que sus integrantes tuvieran la capacidad de recibir este resplandor y esta luz del Or Ein Sof, bendito sea, en un estado de unidad, de modo que todo esté unido en el nivel del Or Ein Sof; es decir, en el nivel de la luz y el resplandor que se extienden desde Él.

7 וענין היחוד הוא בב' בחינות איהו וחיוהי איהו וגרמוהי. חיוהי הם האורות דהיינו המקורות שמהן נתהוו חכמה וחסד כו'

Y la unidad consta de dos aspectos: "Él y Sus fuerzas vitales" [y] "Él y Sus vasijas" (ihu vegarmohi). "Sus fuerzas vitales" son las luces, es decir, las fuentes de las que llegaron a existir Jojmá (sabiduría) y Jésed (bondad), etc.;

והמקורות הם אורו' [אורות] וחיות. שבאורו' [שבאורות] לא שייך עדיין בחי' התחלקות פרטים להיות נק' בשם חכמה או חסד כו'.

y las fuentes son luces y fuerza vital. Pues en las luces todavía no existe una división en elementos particulares que permita llamarlos Jojmá o Jésed, etc.

8 וכמ"ש במ"א בענין האורות דאחליפו דוכתייהו אור החסד בכלי הגבור' [הגבורה] כו'.

Y como se explica en otro lugar acerca de las luces que "intercambiaron sus lugares": la luz de Jésed (bondad) en la vasija de Guevurá (contención), etc.

וגרמוהי הם הכלים המגבילים את האורות שע"י הכלים הם עולים בשם חכמה או חסד כו' ואעפ"כ [ואף על פי כן] שורה בהם אור א"ס בבחינת יחוד ונקרא חכמה דא"ס וחסד דא"ס כו'.

Y garmohi ["Sus vasijas"] son las vasijas que ponen límites a las luces, pues por medio de las vasijas estas reciben los nombres de Jojmá (sabiduría) o Jésed, etc. No obstante, la Luz Infinita (Or Ein Sof) reposa en ellas en una modalidad de unidad, y se la llama Jojmá del Infinito (Ein Sof) y Jésed del Infinito, etc.

שעם היות שנקרא בשם חכמה מ"מ אינה נגבלת בשם גבול ומדה אלא כמאמר אנת הוא חכים ולא בחכמה ידיעא כו'.

Pues aunque se la llama con el nombre de Jojmá, no queda limitada por un nombre que implique límite y medida; más bien, [es] como dice la expresión: "Tú eres sabio, pero no con una sabiduría conocida", etc.

9 והוא המדע והוא הידוע כו' ולכן נק' עולם האצילות הנקרא בשמי ממש. אבל עולם הבריאה וממנו ולמטה נקרא לכבודי בראתיו כו'.

Y "Él es el conocimiento y Él es lo conocido", etc. Por eso, el Mundo de Atzilut (Emanación) es llamado literalmente "el que es llamado por Mi Nombre". Pero el Mundo de Beriá (Creación), y desde él hacia abajo, es llamado "por Mi gloria lo creé", etc.

כבוד הוא התלבשות וכמאמר אליהו לבושין תקינת לון כו'

La "gloria" es una investidura, como en la expresión de Eliyahu: "Preparaste vestiduras para ellos", etc.

כמו לבוש שאינו מתאחד עם עצמיות כו' אלא אדרבה שהעצמיות מתכסה ומתעלם בהן לבלתי הגלות נגלות העצמי' [העצמיות] כמו שהוא ואין אור העצמות נראה אלא דרך לבוש זה

[Es] como una vestidura, que no está unida a la esencia, etc.; sino que, por el contrario, la esencia queda cubierta y oculta en ellas, de modo que la esencia no se revela tal como es, y la luz de la esencia no se ve sino a través de esta vestidura.

ומ"מ לבושין תקינת לון כו' שהוא תקון כדי שיתגלה אור העצמיות דרך לבוש דוקא שבלתי לבוש לא היה עולם הבריאה יכול לקבל כו'.

Sin embargo, "Preparaste (tikanta) vestiduras para ellos", etc., es una rectificación (tikún), para que la luz de la esencia se revele precisamente a través de una vestidura; pues, sin una vestidura, el Mundo de Beriá no podría recibir, etc.

10 ולפי שבלבוש זה מתגלה אור העצמות לכך כתיב וצבא השמים לך משתחוים שבטלים כו'.

Y puesto que la luz de la esencia se revela en esta vestidura, por eso está escrito: «Y el ejército de los cielos se postra ante Ti», pues están anulados, etc.

ומחמת שאינו מתגלה אלא בבחי' לבוש לכך הם בבחי' פירוד ומשם יפרד טורי דפרודא כו' שאינם מתאחדים כבאצילות:

Y puesto que solo se revela a modo de vestidura, por eso ellos se encuentran en un estado de separación, y «desde allí se divide» —las montañas de la separación, etc.—, pues no están unidos como en el Mundo de Atzilut (Emanación).

11 והנה נודע עבודת המלאכים שעומדים מששת ימי בראשית ברום עולם ומשמיעים ביראה כו' אריה שאג הוא מיכאל פני אריה אל הימין וכד איהו שאיג שאגין לגבי' ש"ע [ש"ע (370)] אלפין אריות כו' שהן מחנה מיכאל כו'.

Ahora bien, es sabido cuál es el servicio de los ángeles: están de pie, desde los seis días de la Creación, en las alturas del mundo y proclaman con temor, etc. "Un león ha rugido": este es Michael, "el rostro de un león a la derecha"; y cuando él ruge, rugen hacia él trescientos setenta mil leones, etc.; estos son el campamento de Michael, etc.

12 וצריך להבין מהו עבודתם ואיך נחשבת עבודה להם מה שבטלים בהשגתם חיותם וקיומם מאין ליש מאחר שכך היא השגתם ולמה שואגים ומרעישים. איזה חידוש נתחדש להם בהשגתם זו ומה הם משתוקקים ונכספים.

Debemos comprender cuál es su servicio y cómo puede considerarse un servicio para ellos el que, por medio de su comprensión, queden en estado de autoanulación ante Él, al comprender [cómo] su vida y existencia [pasan] de la nada a algo, puesto que esa es [simplemente] su percepción. ¿Y por qué braman y hacen tanto tumulto? ¿Qué novedad se les ha revelado en esta comprensión suya, y qué anhelan y ansían?

אך הענין הוא כי הנה עולם האצילות הוא עולם התקון שנתקן כבר להיות האורות והכלים בבחי' איהו וגרמוהי חד כו' כנ"ל. משא"כ עולמו' [עולמות] בי"ע הם משבה"כ [משבירת הכלים] שבעולם התהו שנפלו בבי"ע.

Pero el asunto es el siguiente: el Mundo de Atzilut (Emanación) es el Mundo de Tikún (Rectificación), que ya ha sido rectificado, de modo que las luces y las vasijas se encuentran en el estado de «Él y Sus vasijas» (ihu vegarmohi) son uno, etc., como se mencionó arriba. No ocurre así con los mundos de Beriá (Creación), Yetzirá (Formación) y Asiá (Acción), que proceden de la rotura de las vasijas del Mundo de Tohu, las cuales cayeron en Beriá, Yetzirá y Asiá.

13 ולכן צ"ל עבודה תמה להמשיך בהם בחי' תקון מעולם האצילות כדי שגם הם יתעלו ויתאחדו.

Por lo tanto, se necesita un servicio completo para atraer a ellos un aspecto de rectificación (tikún) del Mundo de Atzilut (Emanación), de modo que ellos también se eleven y se unan.

ולא די באור וחיות הנמשך דרך מסך והתלבשות כסדר ירידת והשתלשלו' [והשתלשלות] המדר' כמו שהוטבע בטבע יצירת העולם להיות מדרגה אחר מדרגה אבי"ע [אצילות בריאה יצירה עשיה] שעולם הבריאה הוא בבחי' פירוד טורי דפרודא כו'. אלא צריך להמשיך אור חדש מלמעלה עד שיוכלל עולם הבריאה בבחינת עולם האצילות ממש.

Y no basta con la luz y la fuerza vital que se atraen a través de una pantalla y se invisten según el orden de descenso y encadenamiento de los niveles —tal como fue implantado en la naturaleza de la formación del mundo, de modo que haya un nivel tras otro: Atzilut, Beriá, Yetzirá y Asiá—, de manera que el Mundo de Beriá se encuentra en un estado de separación, "las montañas de la separación", etc.; sino que es necesario atraer una luz nueva desde arriba, hasta que el Mundo de Beriá quede incluido en el nivel del Mundo de Atzilut mismo.

כי עולמות בי"ע הם אשר ברא ה' לעשות ולתקן מה שלא נתקן כך בסדר השתלשלות בשעת בריאת עולם

Pues los mundos de Beriá, Yetzirá y Asiá son [aquellos] "que D'os creó para hacer": para rectificar lo que no fue rectificado de este modo en el orden de la cadena descendente de los mundos en el momento de la creación del mundo.

וגם עולם העשי' [העשיה] שהוא התחתון מכולם מלך בעל חנן בן עכבור הנה אח"ז [אחר זה] וימלך תחתיו הדר כו' שהוא עולם התקון.

Y también [en cuanto a] el Mundo de Asiá, que es el más bajo de todos, [se dice:] "Baal Chanan, hijo de Achbor, reinó"; y he aquí que después de esto, "Hadar reinó en su lugar", etc., que es el Mundo de Tikún.

וזהו דרך כלל כל העבודה בעולמות בי"ע להיות שהם מבחי' שבה"כ [שבירת הכלים] שנפלו מעולם התהו בבי"ע וצריכים תקון להתעלות ולהתכלל באצילות. והתקון הוא על ידי עבודה:

Y esto, en términos generales, constituye todo el servicio en los mundos de Beriá, Yetzirá y Asiá: puesto que provienen de la rotura de las vasijas, que cayeron del Mundo de Tohu a Beriá, Yetzirá y Asiá, necesitan rectificación para elevarse e incluirse en Atzilut. Y la rectificación se logra mediante el servicio.

14 והנה בעוה"ז הגשמי שהוא מגושם כמו עפר מן האדמה ואעפ"כ [ואף על פי כן] מפני שיש בו חיות רוחני מעפר העליון שבעולם התהו שלפני אצי' יש בו יכולת להתתקן.

Ahora bien, este mundo físico es tan burdo como el polvo del suelo; sin embargo, dado que tiene una fuerza vital espiritual proveniente del polvo superior del Mundo de Tohu, que precede al Mundo de Atzilut (Emanación), posee la capacidad de ser rectificado.

והנה ענין התקון היינו בירור הרע מן הטוב להסיר הסיגי' והפסולת כדי שיוכל הטוב לעלות.

Y el sentido de la rectificación es depurar el mal del bien —eliminar la escoria y los desechos— para que el bien pueda ascender.

15 והנה בבריאה רובו טוב כו' עד בעשי' [בעשיה] רובו רע ומעורב כו'. וצריך עבודה תמה גם לבחי' זו להפריד הרע

Ahora bien, en el Mundo de Beriá (Creación), la mayor parte es buena, etc., hasta llegar al Mundo de Asiá (Acción), donde la mayor parte es mala y está mezclada, etc. También se necesita un servicio íntegro en este nivel, para separar el mal.

ובירור זה נעשה ע"י סדר התפלה שעד"ז נתקן כל סדר התפלה והיינו ע"י בחי' רצוא אם ישים אליו לבו כו'.

Y esta depuración se logra mediante el orden de la oración, pues todo el orden de la oración fue instituido conforme a este esquema; es decir, mediante el aspecto de ratzó [el impulso de correr hacia D'os], [como en] «Si dirige su corazón hacia Él», etc.

16 ורצוא זה היינו מ"ש כי בכה ארוץ כו' אדלג שור. שור פי' חומה דהיינו בחי' מקיפים ואדלג שור ר"ל שאדלג למעלה מבחי' כל המקיפים מחמת בחי' רצוא לדבקה בו באי"ס ב"ה ממש [רוצה לומר]

Y este ratzó [impulso de ascenso] es lo que está escrito: "Pues por Ti corro [a través de] una tropa", etc., "salto por encima de un muro (shur)". Shur significa muro, es decir, el nivel de las [luces] circundantes (makifim); y "salto por encima de un muro" significa que salto por encima del nivel de todas las [luces] circundantes, en virtud del ratzó, para apegarme a Él mismo, al Infinito (Ein Sof), bendito sea,

שהוא למע' [למעלה] מגדר עלמין ואינו לא בבחי' ממלא ולא בבחי' סובב כו' וכל עולם האצי' עולם הברודים נקרא אדם דעשיה בלבד ואדם דיצירה עולם הנקודים כו'.

que está por encima de la categoría de los mundos, y no se encuentra ni en el nivel de la luz que llena todos los mundos (memalé kol almin) ni en el nivel de la luz que circunda todos los mundos (sovev kol almin), etc. Y todo el Mundo de Atzilut (Emanación), el Mundo de Berudim, es llamado únicamente Adam de Asiá; y Adam de Yetzirá es el Mundo de Nekudim, etc.

17 ומרצוא זה יתפרדו כל פועלי און כמ"ש רוממות אל בגרונם וחרב פיפיות בידם לעשות נקמה בגוים כו'.

Y a partir de este ratzó (impulso de ascenso), «todos los que obran iniquidad serán dispersados (yisparedu)», como está escrito: «La exaltación de D'os está en sus gargantas, y una espada de doble filo en su mano, para ejecutar venganza contra las naciones», etc.

ועד"ז הוא כל סדר תפלה שהיא בכללה רוממות אל כו' ולכן בה ועל ידה נעשה הבירור והפירוד הטוב מהרע וזו היא עבודת התפל' ברצוא שהיא בירור המ"ן [המיין נוקבין].

Y todo el orden de la plegaria sigue esta misma línea, pues en su conjunto es «la exaltación de D'os», etc.; por eso, en ella y por medio de ella se lleva a cabo la depuración y la separación del bien respecto del mal. Y esta es la labor de la plegaria con ratzó: la depuración de los mayin nukvin (aguas femeninas).

אבל בירור המ"ד [המיין דוכרין] שהיא ההמשכ' [ההמשכה / ההמשכת] עליונה שמעולם האצי' להיות ביטול והתכללות כבאצי' ממש בחי' יחוד עליון אשר שם איהו וחיוהי חד איהו וגרמוהי חד חד ממש.

Pero la depuración de los mayin dechurin (aguas masculinas) —que consiste en el flujo superno descendente desde el Mundo de Atzilut (Emanación), para que haya autoanulación (bitul) e inclusión tal como en el propio Atzilut, en el nivel de la unidad superior (yijudá ilaá), donde «Él y Sus fuerzas vitales son uno, y Él y Sus vasijas» (ihu vegarmohi) «son uno», verdaderamente uno—

זה נעשה ע"י תורה ומצות שהן הן המשכות מבחי' יחוד עליון דאורייתא וקוב"ה [וקודשא בריך הוא] כולא חד.

esto se lleva a cabo mediante la Torá y las mitzvot, que son, precisamente, extensiones descendentes desde el nivel de yijudá ilaá, pues «la Torá y el Santo, bendito sea, son todo uno».

18 ורמ"ח פקודים הם רמ"ח אברין דמלכא אברין ממש שהן כלים לאור וחיות הנמשך ומלובש ומתפשט בהם מאא"ס [מאור אין סוף] ב"ה ממש

Y las 248 mitzvot son los 248 «miembros del Rey»: miembros reales, que son vasijas para la luz y la fuerza vital que descienden, se invisten y se extienden en ellos desde la Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito sea Él mismo;

אלא שירדו ונתלבשו בעניינים גשמיים בשביל גשמיות העוה"ז וחומריותו כדי להעלותם ושתכלל גם חיות גשמיו' [גשמיות] העוה"ז באור וחיות העליון ולכך הוצרך חיות העליון לירד ולהתגשם כ"כ [כל כך].

solo que descendieron y se invistieron en asuntos físicos, en aras de la fisicalidad y materialidad de este mundo, para elevarlos y para que también la fuerza vital de la fisicalidad de este mundo quede incluida en la luz y la fuerza vital superiores. Por eso, la fuerza vital superior tuvo que descender y volverse tan física.

19 ובזה יובן יתרון ומעלת עסק התורה וקיום המצות בעוה"ז יותר מדו"ר [מדחילו ורחימו] של הנשמה טרם ירידתה

Y con esto se comprenderá la ventaja y superioridad de dedicarse al estudio de la Torá y cumplir las mitzvot en este mundo, por encima del amor y el temor del alma antes de su descenso.

כי הנשמה עם היות שהדו"ר [שהדחילו ורחימו] שלה גבוהים ונעלים מאד ביתר שאת אפי' [אפילו] מן המלאכים שבעולם ההוא בכל עולם ועולם לפי מה שהוא כנודע שהמלאכים הם מחיצוניות העולמות והנשמות הן מבחי' פנימיות.

Pues el alma —aunque su amor y temor son muy elevados y excelsos, en grado sumo, incluso más que los de los ángeles de ese mundo, en cada mundo según su nivel, como es sabido: los ángeles proceden de la dimensión exterior de los mundos, mientras que las almas proceden del aspecto interior—

עכ"ז [עם כל זה] מאחר שהנשמה היא בחי' נברא ומחודש יש מאין אינה מיוחדת במאצילה ב"ה כיחוד תורה ומצות דאורייתא וקוב"ה [וקודשא בריך הוא] כולא חד ממש ורמ"ח מצות הן רמ"ח אברין דמלכא ממש שהן הן חכמתו ורצונו ממש והוא המדע כו'.

no obstante, dado que el alma es un ser creado, hecho existir de nuevo como algo de la nada, no está unida a su Emanador, bendito sea, como lo están la Torá y las mitzvot, pues "la Torá y el Santo, bendito sea, son enteramente uno" —verdaderamente uno—, y las 248 mitzvot son realmente los 248 miembros del Rey, pues son Su propia sabiduría y voluntad, y "Él es el Conocimiento", etc.

20 ומ"מ אורייתא בלא דו"ר [דחילו ורחימו] לא פרחא לעילא כי מאחר שירדה ונתלבשה בעניינים גשמיים הרי היא מקושרת למטה והרי היא בבחי' ירידה מאור פניו ית'.

Sin embargo, la Torá sin amor y temor no vuela hacia arriba. Pues, dado que descendió y se revistió de asuntos físicos, está ligada a lo de abajo y se encuentra en un estado de descenso respecto de la luz de Su rostro, bendito sea.

אבל ע"י דו"ר [דחילו ורחימו] הנה הוא ממשיך אור א"ס ב"ה המלובש בתורה בבחי' יחוד גמור להיות אורייתא וקוב"ה [וקודשא בריך הוא] כולא חד וכנודע מ"ש במ"א בענין עסק התורה לשמה דע"ז אמרו מעלה אני עליהם כאלו עשאוני.

Pero mediante el amor y el temor se atrae hacia abajo la Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito sea, que está revestida en la Torá, en un estado de unidad completa, de modo que «la Torá y el Santo, bendito sea, son una sola cosa». Y [esto es] como es sabido por lo explicado en otro lugar acerca del estudio de la Torá por ella misma, respecto del cual [los Sabios] dijeron: «Lo considero para ellos como si Me hubieran hecho».

עשאוני ממש שע"י עסק התורה נמשך הוי"ו של שם הוי"ה ב"ה שהוא ת"ת [תפארת] וע"י המצות וכללותן היא מצות הצדקה נמשך ה"א של שם הוי"ה כנודע

«Me hicieron», literalmente: pues mediante el estudio de la Torá se atrae hacia abajo la vav del Nombre Havaiá, bendito sea, que es Tiféret (belleza); y mediante las mitzvot —y su expresión general y colectiva es la mitzvá de caridad— se atrae hacia abajo la hei del Nombre Havaiá, como es sabido.

ודרך כלל ע"י תורה ועבודי' וגמ"ח [וגמילות חסדים] נמשכו ג' קווין חח"ן [חכמה חסד נצח] בימין כו' והן ג' ווי"ן מויסע ויבא ויט כו' שהווי"ן הם המשכות מהיודי"ן שבראש הווי"ן כו':

Y, en general, mediante la Torá, el servicio y los actos de bondad se atraen hacia abajo las tres líneas —Jojmá (sabiduría), Jésed (bondad) y Nétzaj (victoria) en la derecha, etc.—; estas son las tres vav de «Vayisa», «Vayavo», «Vayet», etc., pues las letras vav son prolongaciones descendentes que parten de las letras yud situadas en la cabeza de las vav, etc.

21 והנה בבחי' זו ארץ קדמה לשמים. ארץ הוא בחי' רצוא שבתפלה דהיינו בירור המ"ן [המיין נוקבין] תחלה ואח"כ שמים היינו השפעת המ"ד [המיין דוכרין] ע"י תו"מ [תורה ומצות]

Ahora bien, en este aspecto, la tierra precedió a los cielos. "Tierra" es el aspecto del ratzo [impulso de ascenso] en la plegaria, es decir, primero la depuración de los mayin nukvin [aguas femeninas], y después "cielos", es decir, la impartición de los mayin dechurin [aguas masculinas] mediante la Torá y las mitzvot.

כי השמים הם בחי' משפיעים כמ"ש המכסה שמים בעבים המכין לארץ מטר כו' למטר השמים כו'

Pues los cielos son el aspecto de quienes otorgan, como está escrito: "Quien cubre los cielos con nubes, quien prepara lluvia para la tierra", etc., [y] "de la lluvia de los cielos", etc.

להיות המ"ד [המיין דוכרין] מברר את המ"ן [המיין נוקבין] להעלות עד שיוכלל גם בחי' העשיה בבחי' אצי' דאיהו וחיוהי חד כו'.

para que los mayin dechurin depuren los mayin nukvin y los eleven [a estos], hasta que incluso el nivel de Asiá quede incluido en el nivel de Atzilut, donde "Él y Sus fuerzas vitales son uno", etc.

22 וצ"ל קדימת בירור המ"ן [המיין נוקבין] תחלה כדי שאח"כ יבא בירור המ"ד [המיין דוכרין] לברר את המ"ן [המיין נוקבין] משא"כ בלי העלאת מ"ן [מיין נוקבין] אין כח במ"ד [במיין דוכרין] לברר כו'.

Y el refinamiento de mayin nukvin [aguas femeninas] debe preceder, para que después el refinamiento de mayin dechurin [aguas masculinas] venga a refinar mayin nukvin; en cambio, sin la elevación de mayin nukvin, mayin dechurin no tiene poder para refinar, etc.

וזו היא עבודתינו כל ימי משך הגלות שהרע גובר וצ"ל בירור הרע ולהפרידו מן הטוב.

Y esta es nuestra labor durante todos los días que dura el exilio, cuando el mal prevalece y es necesario refinarlo y separarlo del bien.

אבל לע"ל [לעתיד לבוא] בביאת משיח ב"ב [במהרה בימינו] כשישלם ויוגמר כל הבירור ויקויים בלע המות לנצח ואת רוח הטומאה אעביר כו' שאז יהי' [יהיה] הכל בבחי' עולם התקון כבאצי' ממש שיהי' [שיהיה] יחוד והתכללות למטה כמו למעלה.

Pero en el Futuro Venidero, con la llegada del Mashíaj, pronto en nuestros días, cuando todo el refinamiento se haya completado y concluido, y se cumpla "Él tragará la muerte para siempre" y "Quitaré el espíritu de impureza", etc., entonces todo estará en el estado del Mundo del Tikún, como en el propio Mundo de Atzilut (Emanación), de modo que habrá unión e inclusión abajo como arriba;

הנה התכלית הוא שיאיר ויתנוצץ גילוי אור עולם העקודים שלמעלה מעולם האצי' כמ"ש הנה ישכיל עבדי ירום ונשא וגבה מאד.

he aquí que el propósito último es que resplandezca y destelle la revelación de la luz del Mundo de Akudim [«ligados»], que está por encima del Mundo de Atzilut, como está escrito: "Mira, Mi siervo será sabio; será exaltado y elevado, y estará muy encumbrado".

23 וזהו פנימי' [פנימיות / פנימית] עתיק שיתגלה ואז יהי' [יהיה] התנוצצות נשמות חדשות שאין בהם בחי' בירור.

Y esto es la dimensión interior de Atik, que será revelada; entonces surgirán almas nuevas en las que no hay ningún aspecto de refinamiento.

דהנה כל הנשמות אשר מעולם הן שנכללו באדה"ר [באדם הראשון] שצריכים בירור ותקון והן הן שירדו מחיצוני' [מחיצוניות] עתיק שנשתלשלו כסדר המדרגות

Pues todas las almas que han existido hasta ahora son las que fueron incluidas en Adam, el primer hombre, y necesitan refinamiento y rectificación; y son precisamente las que descendieron de la dimensión exterior de Atik, siguiendo la cadena descendente de los mundos (hishtalshelut) conforme al orden de los niveles.

ומה שהוא מסודר כבר בסדר ההשתלשלות אין זה חידוש אבל חידוש נשמות הוא מלמעלה מן ההשתלשלות מה שלא ירד ונשתלשל עדיין והוא מפנימי' [מפנימיות / מפנימית] עתיק שלא בא לידי גילוי בסדר השתל' [השתלשלות]

Y lo que ya está dispuesto en el orden de la hishtalshelut no es algo nuevo; pero la novedad de las almas proviene de más allá de la hishtalshelut: de aquello que todavía no ha descendido ni se ha desplegado en la cadena. Esto proviene de la dimensión interior de Atik, que no ha llegado a revelarse en el orden de la hishtalshelut.

כי סדר ההשתלשלות הוא שמחיצוניות שבעליון נעשה פנימי' [פנימיות / פנימית] למטה. אבל פנימי' [פנימיות / פנימית] עליון אינו יורד ומשתלשל כלל.

Pues el orden de la hishtalshelut consiste en que de la dimensión exterior del [nivel] superior se forma la dimensión interior del [nivel] inferior; pero la dimensión interior del [nivel] superior no desciende ni se despliega en la cadena en absoluto.

24 ולע"ל [ולעתיד לבוא] יהי' [יהיה] גילוי אור חדש הזה שלמעלה מסדר ההשתלשלות. והוא עולם העקודים שלפני האצי'.

Y en el Tiempo Venidero se revelará esta nueva luz, que está por encima del orden de la cadena descendente de los mundos (hishtalshelut); este es el Mundo de Akudim, que precede al Mundo de Atzilut (Emanación).

כי באצי' שהוא עולם התיקון נתקן ונסדר כמו שראוי להיות השתלשלות בהתחלקות המדרגות חכמה וחסד כו' כמאמר אנת הוא חכים אלא ולא בחכמה ידיעא שנמשך אור א"ס בחכמה.

Pues en Atzilut, que es el Mundo de Tikkun, [todo] fue rectificado y ordenado tal como corresponde a la cadena descendente, con una división en niveles —Jojmá (sabiduría), Jésed (bondad), etc.—, como dice el dicho: «Tú eres sabio», pero «no con una sabiduría conocida» —[es decir,] que la Luz Infinita (Or Ein Sof) es atraída hacia Jojmá.

25 וזהו אנת הוא אור א"ס ב"ה שנתלבש בבחי' חכים כו'. וכן בכל הבחי' אנת הוא מבין כו' צדיק ה' בכל דרכיו וחסיד כו'.

Y esto es [lo que significa] «Tú eres»: la Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito sea, que se revistió en el nivel de «sabio», etc. Y lo mismo ocurre con todos los niveles: «Tú eres entendimiento», etc.; «Havaiá es justo en todos Sus caminos y bondadoso», etc.

והן מקורות לחכמה וחסד דבריאה שהן חכמה ידיעא וחסד ידיעא כו'

Y estos son fuentes para la Jojmá y el Jésed de Beriá, que son una sabiduría conocida y una bondad conocida, etc.

אבל עולם העקודים הוא התכללות כל הכחות וכל הבחי' ועקוד בכלי א' כו' בלי התחלקות שם חכמה וחסד כלל

Pero el Mundo de Akudim es la inclusión de todas las fuerzas y todos los niveles, ligados (akud) en una sola vasija, etc., sin que haya en absoluto una división entre los nombres Jojmá y Jésed.

וגילוי זה נקרא שמים חדשים וארץ חדשה אשר אני עושה. אני דייקא הוא המאציל עליון ברוך הוא. שלהיות כח ההתחדשות זה הוא מא"ס ב"ה עצמו כנודע

Y esta revelación se llama «cielos nuevos y tierra nueva que Yo hago». «Yo» específicamente: este es el Emanador Supremo, bendito sea. Pues este poder de renovación proviene del Ein Sof mismo, bendito sea, como es sabido.

ואעפ"כ [ואף על פי כן] נקרא בשם שמים וארץ. כי מאחר שהוא בבחי' איזה גילוי להיות אפי' [אפילו] מקור דמקור לסדר השתלשלות מוכרח להיות שם איזה בחי' שהיא דוגמת ההשתלשלות.

Y, sin embargo, se lo llama «cielos y tierra», pues, dado que se encuentra en cierto estado de revelación, al punto de ser incluso una fuente de la fuente del orden de la cadena descendente de los mundos (hishtalshelut), necesariamente debe haber allí algún aspecto que se asemeje a la cadena descendente.

26 ומאחר שבהשתלשלות נעשה שמים וארץ מוכרח להיות גם שם בחינות הללו אלא דשם נק' שמים וארץ שמים תחלה

Y puesto que en la cadena descendente de los mundos (hishtalshelut) surgieron los cielos y la tierra, también deben existir allí necesariamente estos aspectos. Solo que allí se los llama "cielos y tierra": primero, cielos.

דהיינו מטי ולא מטי. מטי שרוצה להשפיע ולא מטי שאין הכלי יכול לסבול (משא"כ ממטה למעלה רצוא תחלה מים תחתונים בוכין כו')

Es decir, "llega y no llega": "llega", porque desea otorgar; "y no llega", porque la vasija no puede soportarlo [al flujo] (mientras que, de abajo hacia arriba, primero viene el ratzo [anhelo de elevarse]: "las aguas inferiores lloran", etc.).

ולכן נקרא שמים וארץ הללו עומדים לפני פי' עומדים שעומדים תמיד. שהרי גם היום יש בחי' זו דעולם העקודים אלא שהיא בהעלם. ולע"ל [ולעתיד לבוא] יתגלה. והם לפני. פי' בבחי' פנימיות דהיינו פנימית עתיק כנ"ל:

Por eso estos cielos y tierra son llamados "están de pie ante Mí": "estar de pie" significa que permanecen siempre de pie. Pues incluso hoy existe este nivel del Mundo de Akudim, solo que está oculto; y en el Tiempo Venidero se revelará. Y "están ante Mí" (lefanai) significa que se encuentran en el aspecto de la dimensión interior (pnimiut), es decir, en la dimensión interior de Atik, como se mencionó antes.

27 ובישר הנביא זה לומר שכן יעמוד זרעכם ושמכם. זרעכם הוא בחי' זריעת המ"ד [המיין דוכרין] ע"י התורה שהתורה שנתלבשה בעניינים גשמיים היא כמו זריעת הגרעין בעפר שעם היות שגוף הגרעין נרקב מ"מ הכח שבו מצמיח

Y el profeta anunció esto, diciendo que también permanecerán "su descendencia y su nombre". "Su descendencia" es el aspecto de la siembra de las mayin dechurin [aguas masculinas] por medio de la Torá. Pues la Torá, que se revistió de asuntos físicos, es como sembrar una semilla en la tierra: aunque el cuerpo de la semilla se pudre, la fuerza que hay en ella hace crecer [la planta];

ולכן אינו צומח אלא דוגמת הגרעין ומזרע דגן אינו צומח אתרוג כו' וכמ"ש למינהו כו'.

y por eso no crece nada salvo algo semejante a la semilla: de una semilla de cereal no crece un esrog [cidra], etc.; tal como está escrito: "según su especie", etc.

כך התורה אע"פ [אף על פי] שנתלבשה בעניינים גשמיים (ויש מאן דאמר מצות בטילות לע"ל [לעתיד לבוא]) מכל מקום אור התורה הוא המצמיח ופועל ישועות בקרב הארץ לברא את המ"ן [המיין נוקבין] ולהעלותו למעלה מעלה.

Así también la Torá: aunque se revistió de asuntos físicos (y hay una opinión según la cual las mitzvot quedarán anuladas en el Tiempo Venidero), no obstante, la luz de la Torá es la que hace crecer [las cosas] y "obra salvaciones en medio de la tierra", para depurar las mayin nukvin [aguas femeninas] y elevarlas cada vez más alto.

ושמכם הוא בחי' קבלת עול מ"ש שמקבלים במצותיו ית' ונק' בחי' שם שנקרא שמו יתברך על ישראל בקבלת מלכותו עליהם וזהו ומלכותו ברצון קבלו עליהם

Y "su nombre" es el aspecto de la aceptación del yugo del Reino de los Cielos (kabalat ol), que aceptan mediante Sus mitzvot, bendito sea. Se lo llama el aspecto de "nombre" porque Su Nombre, bendito sea, es invocado sobre Israel cuando aceptan Su soberanía sobre sí mismos; y esto es [lo que significa] "y aceptaron voluntariamente Su soberanía sobre sí mismos".

משא"כ על העכו"ם [העובדי כוכבים ומזלות] הוא מושל ולא מלך כי אין נקרא מלך אלא ברצון וזהו ענין כתר מלכות שעיקר המלכו' [המלכות] הוא הכתר שמכתירין אותו וכתר היינו בחי' רצון

En cambio, sobre las naciones Él es gobernante y no rey, pues solo se lo llama rey [cuando es aceptado] voluntariamente. Y este es el significado de "la corona de la soberanía": la esencia de la soberanía es la corona con la que lo coronan, y Kéter (la Corona) es el aspecto de la voluntad;

וזהו נעוץ תחלתן בסופן שהמשכ' [שהמשכת / שהמשכה] המל' הוא מן הכתר שהוא הרצון כו'. ולכך נק' בבחי' שמכם.

y esto es [lo que significa] "su principio está enclavado en su final": la extensión de Maljut proviene de Kéter, que es la voluntad, etc. Por eso se la llama el aspecto de "su nombre".

28 והנה זרעכם ושמכם שהן הן המשכות תורה ומצות שבעוה"ז הן המשכת המ"ד [המיין דוכרין] מעולם האצי' שהוא עולם התקון כדי לברר המ"ן [המיין נוקבין] שעולה מהעשי' [מהעשיה] שיוכלל באצי' כנ"ל.

Ahora bien, "su descendencia" y "su nombre", que son las emanaciones de la Torá y las mitzvot en este mundo, son el flujo de los mayin dejurín (aguas masculinas) desde el Mundo de Atzilut, que es el Mundo de Tikún (Rectificación), para depurar los mayin nukvin (aguas femeninas) que ascienden de Asiá, de modo que queden incluidos en Atzilut, como se mencionó antes.

וא"כ לע"ל [לעתיד לבוא] כשיושלם ויוגמר הבירור ויהי' [ויהיה] הכל עולם התקון ויתנוצץ ויתגלה גילוי אור חדש העליון מבחי' שמים חדשים וארץ חדשה סד"א [סלקא דעתך אמינא] שלא יהי' [יהיה] עליי' [עלייה] עוד להתורה ומצות. רק ישארו בעולם האצי'.

Si es así, en el Tiempo Venidero, cuando la depuración se haya completado y concluido, todo sea el Mundo de Tikún y resplandezca y se revele la manifestación de la nueva luz suprema, del nivel de los "nuevos cielos y una nueva tierra", podría pensarse que la Torá y las mitzvot ya no ascenderán, [sino que] permanecerán únicamente en el Mundo de Atzilut.

ולכן מבשר הנביא שבאמת לא כן הוא רק גם זרעכם ושמכם יעמוד שם.

Por eso, el profeta anuncia que, en verdad, no es así; más bien, también "su descendencia y su nombre" "permanecerán" allí.

כי גם אחר שיושלמו כל הבירורים ויוכללו באצי' עוד זאת תהיה מעלה יתירה בעילוי אחר עילוי שיתעלו גם בעולם העקודים:

Pues, aun después de que todas las depuraciones se hayan completado y hayan sido incluidas en Atzilut, habrá todavía esta superioridad adicional, un ascenso tras otro: también se elevarán al Mundo de Akudim.

LikuteiTorah.com
LA PARASHÁ JASÍDICA

Sobre esta edición

Esta edición contiene el texto hebreo y la traducción al español.

The Hebrew text of Torah Ohr: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Nuestra traducción al español, hecha de nuestra traducción inglesa del hebreo, sin las notas de Kehot: CC BY-NC 4.0.

Esta edición en su conjunto: CC BY-NC 4.0. Sinagogas, escuelas y proyectos sin fines de lucro pueden copiarla, imprimirla y compartirla libremente, y pueden pedir donaciones para cubrir el costo de impresión; nunca puede venderse. Citen a Kehot Publication Society y likuteitorah.com. https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/

La traducción al español se hizo desde la edición en inglés de likuteitorah.com con ayuda de IA (openai/gpt-6-luna-pro:batch), con el hebreo al lado para cotejar; todavía no la revisó un editor humano. Coteja con el hebreo todo lo importante.

El Rebe pidió que los maamarim de la parashá de la semana, la «Parashá jasídica», se estudien durante esa semana, repartidos en sus siete días (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306–309). Por qué estudiarla y las brajot del Rebe: likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

Un proyecto gratuito y sin fines de lucro; aquí no se vende nada. Sin afiliación con Kehot, Sefaria ni la Biblioteca de Lubavitch. © likuteitorah.com

De likuteitorah.com/es/torah-ohr/bereishis/3/

DEDICADO EN HONOR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

El padre del Rebe, Reb Leví Itzjak